

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17997
Tarih : 15.05.2026

44844

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

Anadil, bireyin kendisini en doğru ve eksiksiz ifade edebildiği dildir. Sağlık hizmetlerinde anadilinin kullanımı, sadece bir kültürel hak değil, aynı zamanda sağlıklı yaşam hakkının ve tıbbi etiğin temel bir gereğidir. Türkiye'de milyonlarca yurttaşın anadili olan Kürtçe (Kurmancî ve Kirmanckî), sağlık sisteminde yok sayılmaktadır. Dil bariyeri; yanlış teşhis riskini artırmakta, hasta ile hekim arasındaki güven ilişkisini zedelemekte ve özellikle yaşlı veya Türkçe bilmeyen yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimini engellemektedir. Demokratik ve eşitlikçi bir sağlık sistemi; her yurttaşın kendi anadilinde semptomlarını anlatabildiği, tıbbi yönlendirmeleri tam olarak kavrayabildiği ve onam süreçlerinin anadilinde yürütüldüğü bir sistemdir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın koruyucu sağlık hizmetleri, hastalık kontrol programları ve genel sağlık bilgilendirmelerine dair yayınları arasında Kürtçe dil seçeneği mevcut mudur? Mevcut değilse, milyonlarca Kürt yurttaşın sağlık okuryazarlığını artırmaya yönelik hangi alternatif çalışmalar yapılmaktadır?
2. MHRS (Merkezi Hekim Randevu Sistemi), e-Nabız ve Bakanlığın resmi internet sitesinde pek çok yabancı dil seçeneği bulunmasına rağmen, Kürtçenin bulunmamasının tıbbi ve idari gerekçesi nedir? Bu sistemlere Kürtçe dil desteği eklenmesi planlanmakta mıdır?
3. Bilinçli ilaç kullanımı, hasta hakları ve rıza formlarının anadilinde sunulmaması nedeniyle yaşanan tıbbi hata veya yanlış tedavi vakalarına ilişkin Bakanlığınızca tutulan bir istatistik mevcut mudur?
4. Türkiye genelinde görev yapan hekim ve sağlık personeli içerisinde Kürtçe konuşabilenlerin oranı nedir? Özellikle bölge illerinde, personelin yerel halkla kendi anadilinde iletişim kurabilmesi için "dil tazminatı" veya "hizmet içi dil eğitimi" gibi teşvik edici politikalarınız var mıdır?
5. Kürt nüfusun yoğun yaşadığı illerdeki devlet hastanelerinde ve üniversite hastanelerinde, sadece anadilini konuşan hastalar için profesyonel tıbbi tercüman kadroları ihdas edilmiş midir? Tercüman bulunmayan birimlerde tanı ve tedavi süreçleri nasıl yürütülmektedir?
6. Hastanelerin "Hasta Hakları" birimlerinde, dil bariyeri nedeniyle ayrımcılığa uğradığını düşünen veya hizmet alamayan yurttaşların şikayetlerini anadilinde dile getirebilmesi için bir mekanizma bulunmakta mıdır?
7. Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi (Alo 184 Sabim) ve 112 Acil Çağrı hatlarında yabancı turistler için sunulan dil destekleri, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan Kürt yurttaşlar için neden sunulmamaktadır? Acil müdahale anında dil bariyeri nedeniyle yaşanan gecikmelerin can kaybına yol açmasını önlemek adına bir çalışmanız mevcut mudur?
8. Uluslararası tıp etiği kuralları gereği "aydınlatılmış onam"ın geçerli olabilmesi için hastanın süreci tam anlaması şarttır. Türkçe bilmeyen bir hastanın, anlamadığı bir dilde hazırlanan onam formunu imzalamasının hukuki ve tıbbi geçerliliği Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?